

Bensinransonereringen är i kraft Söndagsstoppet slut från i dag

STOCKHOLM den 29. (TT) Bensinransonereringen sattes i funktion på torsdagskvällen. K. m. t. har förordnat att kungörelsen om reglering av försäljningen och förbrukningen av flytande bränsle skall träda i kraft kl 19 torsdagen den 29 april.

Bensinransonereringen innebär bl. a. att försäljningen av bensinbränslen till förbrukare får ske endast mot kupong till inköpskort eller mot inköpslicens samt att motorfordon, farkoster eller flygplan ej får forädras med bränsle, varit bensin ingår om ej innehåvarer tilldelats inköpskort eller inköpslicens eller meddelats tillståndsbrevs att begära eget förord av sådant bränsle för framförande.

Överlåtelse av inköpskort eller inköpslicens är förbjuden och medför laga ansvar. Försäljning mot lös kupong är inte tillåten och kan medföra, att säljaren avstås från rätten att sälja bensinbränslen.

Utsändningen av inköpskort, inköpslicens och tillståndsbrevs, som förordnats på sådant sätt, att försäljarna bör vara adresserade tillhandla i regel senast den 30 april, för motorbilar senare.

Ransoneringsperiodens längd finns angiven på inköpskort, inköpslicens och tillståndsbrevs. Där sådant inköps- och tillståndsbrevs ansetts gälla under maj 1948 gäller det fr. o. m. ransoneringskraftsträdande.

Fr. o. m. fredagen den 30 april upp-

håves söndagskörningsförbudet och de s. k. söndagsransoneringsbestämmelserna. Vidare upphävs från samma tid förbudet mot motorförflyttning, flyguppvisning o. s. v.

Aterförsäljare skall sända in uppgift om storleken av sina lager av bensinbränslen vid ransoneringskraftsträdande. Med ändring av tidigare cirkulär uti till delade föreskrifter gäller, att sådan uppgift skall vara BK tillhandla senast den 1 maj 1948.

Beträffande motorcyklar har en diffe-

rentiering av ransonererna efter motoreffekt och körbehov ej kunnat göras för bensinransoneringskraftsträdande. En standardfordonstyp lika för alla har därför t. v. lämnats. Motorcykelägare, som för nyttjande har behov av större tilldelning än standardransonerens, bör före den 10 maj till distriktsstyrelsen på blankett M 78 ansöka om tillägsranson.

Tilldelningen av bensinbränslen till jeepar skall, oavsett om dessa begagnas till jordbruk eller skogsdrift, sökas hos vederbörande länsstyrelse.

KB har huvudbyrå:

2,4 milj. l. bensin fördelas på 12.000 fordon i Halland

Länsstyrelsen i Halmstad har haft ett fantastiskt arbete med fördelningen av de 2,400.000 liter bensin, som länet fått för första ransoneringsperioden maj-juni. Efter att ha arbetat praktiskt taget både dag och natt har man nu skickat ut de flesta ransoneringskorten för de 11- till 12.000 fordon i länet.

Länsstrafikkaderns löjtn. Lennart Almquist svarar på de frågor som ställts om KB har tagit till sig. Redan under torsdagen var det hundratal telefonfrågningar från sådana som fått ransoneringskort och bl. a. ringde en dam och undrade om "linnarspår" på hennes bostadskort betydde - en del kuponger hade överstämplat.

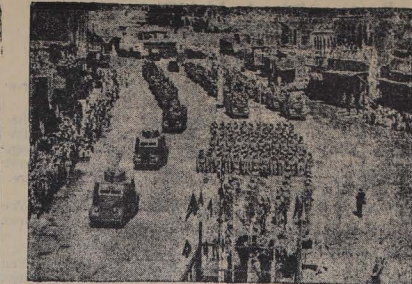
Många har tagit alltför lätt på uppgiften att behövsdeklarerat, berättar länsstrafikkadern. En del har inte deklarerat alla, och dessa får helt enkelt inga ransoneringskort. Det räcker nämligen inte med att ha bilen registrerad, utan måste också ha deklarerat för att få kort. På en del deklarerationer har man märkt att vederbörande försökt få en oskälig ranson. Kontrollen har emellertid varit mycket sträng, och tilldelningen räknas ut efter symmetriska individuella provningar. Man har således konfererat med nästan samtliga branschorganisationer, och vidare har uppgifterna kontrollerats av landsfiskaler och fjärdingsmän.

Brandbilar och ambulanser är den enda kategori, som fått en större tilldelning nämligen 20 liter. Beträffande länets personbilar, vilka uppgår till cirka 3.800, har dessa uppdelats i fem huvudgrupper.

Grupp I bland personbilara anger: sådana, som har omdisponerat bekvärlighet, ej. lakare, veterinärer, distriktsläkare, hushållningsläskasapere resande tjänstemän, yttreskyddskör, polis och till. faktiska körare, o. s. v.

Grupp II omfattar bilister, som har "väsentlig fördel av bil". Här finner man ej. fackliga ombudsman, ved- och virkesuppskjäppare med omfattande verksamhet, handelsresande, byggnadsentreprenörer etc.

Dessa två grupper har fått gula ranso-

ALLMÄN MOBILISERING BESLUTAD I TRANSJORDANIEN. Allmän mobilisering har beslutats i Transjordanien. 7-anjordanien armé är trots sin ringa numerär på endast 10.000 man en av världens slagkraftigaste enheter. Den är mycket utrustad med stridsvagnar och artilleri. På bilden ses transjordaniska pansarstridsvagnar på kung Abdullah i Amman, Transjordanien hemstad.

FN-kommissionen uppmannar Abdullah inställa invasion

LAKE SUCCESS den 29. (TT Reuter) FN:s vapenstillståndskommission i Palestina, som består av Förenade staterna, Frankrike och Belgien konsulter i Jerusalem, rapporterade på torsdagen att ett av Jaffa och Jaffa till ständ ett möte mellan judar och arabar för att diskutera vapenstillståndet.

Kommissionen tillade att det går rykten i Palestina om en föreslagna arabisk intervention. Den har telegrafiskt uppmannat kung Abdullah av Transjordanien att avstå från militära åtgärder.

Efter engelskt ingripande har en "vid uppbör"-order utsänts av både judar och arabar för området mellan Jaffa och Tel Aviv från till kl 9 fredag morgon.

De brittiska trupperna hade på torsdagen slagit en ring kring Jaffas centralstation. Den judiska fronten gick då en par hundra meter söder om polistationen i Manshiem-districtet. Judarna hade lyckats tränga fram dit efter hårdtag strider från hus till hus.

Enligt oberoende judiska rapporter har brittiska trupperna brutit den judiska handhållningen av Jaffa och Jaffa. De brittiska förstyrkningarna strömma in i staden.

På kvällen meddelades från Tel Aviv att vapenviln trätt i kraft och att allt var lugnt.

Skånsk gård fullständigt ödelagd av brand

På torsdagsmorgonen utbröt en hitillräckande anledning till en förestående kaptens gård i Fjälkestads socken. Den skedde snabbt i den hårda vinden över stallarna till boningshuset. Alla byggnader samt yttre och inre lösnare gick till spillo. No nötkreatur samt fyra svine blev också lågornas offer. Gården, som hvar av Råbölvs, arrenderades av landbrukare A. Nyström, som hade försäkrat för 25.000 kr och gör en avsevärd förlust.

Leino hade överlämnat olagligen 20 personer som försvann spårlost

HELSINGFORS den 29. (TT FNB) Inrikesminister Leino förklarade på torsdagen att han nästan till den 29 april 1945 till hälsat ut 20 personer som varit i sovjetmaktens händer, vilka utlämnades till sovjetmyndigheterna och sedan dess varit försvunna, konstaterar grundlagsutskottet.

Saken som på sin tid väckte mycket uppmärksamhet har under sökte av justitiebureauen och resultatet av undersökningen har ställt till utskottets förordande. Beslut om häktning och utlämnande till sovjeterna av regeringen och inte av utrikesminister Leino ensam, framhåller utskottet. Det bör emellertid beaktas, hvar det vidare, att förmiddagen omständigheter förelåg.

Justitiebureauen har inte kommit till några beslut om minister Leino.

Årets brödsädesleveranser avsevärt mindre än i fjol

STOCKHOLM den 29. (TT) Jordbrukarnas leveranser av brödsäde under konsumtionsåret blir endast omkring 350 milj. kg mot 336 resp. 645 milj. kg åren 1946/46 och 1945/47 enligt en översikt i aprilnumret av Jordbrukarnas ekonomiska uppgifter. De låga leveranserna är givet förklarade av den stora skörden i fjol.

Leveranserna av korn däremot kommer till 95 milj. kg mot 56 milj. förra året. Ökningen sammanhänger främst med att utbudet med korn i år är betydligt tillräckligt i andra och mestadels Sverige.

Mjölkinvegen vid mejerierna september 1947-april 1948 synes bli mellan 2 och 2 1/2 procent högre än vad man kalkylerade med i hösten. Invegeningen kommer dock att stanna mellan 7 och 7 1/2 procent under fjolårets siffror för samma tid.

Västskustiskt gav under fjolårets kvartal ett överligt gett utbytte. På fiskaktionerna i Göteborg, Gravarne, Smögen, Lysekil och Strömstad såldes då 33,4

milj. kr fisk mot 16,2 milj. kg förra året och 24 milj. kg förra kvartalet 1946. Den stora ökningen beror främst på att försäljningen av sill ökat mycket starkt. Värdet av den silda fiskens uppgick till 12,6 milj. kg mot 7,2 milj. förra kvartalet förra året och 9,3 milj. förra kvartalet 1946.

Gasverksarbetare kvävd under koksmassor

LUND den 29. (TT) En vid Lunds stads gasverk anställd eldare B. O. Ekholm omkom på torsdagsmorgonen vid ett olycksfall. Han befann sig i det s. k. påfyllningsstället och drabbades därvid antagligen av avsnid samt föll i den trätt, var kolstybben automatiskt stängdes. Då kamraterna efter uppgift en halvtimme skadade Ekholm, gick de ut för att leta efter honom. Härvid påträffades han begravd under kolstybben. Tillkallad läkare kunde endast konstatera, att Ekholm var död, av allt att döma genom kvävning. Han var 47 år gammal samt efterlämnar maka och tre barn.

Vpl får 1:50 om dagen

STOCKHOLM den 29. (TT) De värnpliktsdagläggningen höjes från 1 för till 1,50 om dagen. Detta beslut, uppges MT. Försäkrat betraktas som en kompromiss, då försvarsministern ursprungligen torde ha avsett att höja daglönen ytterligare men det ekonomiska läget kräver en dämpning även på detta område.

Socialdemokratisk fackseger i Stockholm

STOCKHOLM den 29. (TT) Stockholms metalarbetarfackförenings styrelseval resulterade i en socialdemokratisk seger med omkring 60 rösters övertikt. Sammanlagt avgavs 18.700 röster.

P. A.-byst i Billesholm

BILLESHOLM den 29. (TT) En porträttbild av Per Albin Hansson avställdes i juli i Billesholms folkskolas park. Den påstod att han 1905 höll sitt första i mål i samband med hans 50-årsjubileum. Bysten har tillkommit dels genom anslag, dels genom insamling. Bl. a. av idrottsorganisationerna i samhället.

Slavr möjliggjorde två av rymningarna ifrån Kristianstad

STOCKHOLM den 29. (TT) Av de sju rymningarna från fängelseanstalten i Kristianstad har åtminstone två möjliggjorts genom tjänsteförsummelse av vaktmästare.

Anstalten har under två dagar inspekterats av byråchefen Henry Lindberg i fängelsestyrelsen, och av hans på torsdagens anslutande rapport framgår, att Åke Bergh och Bengt Nannings flykt lyckats tack vare ouppriktade insatser av en extra och en tillfällig vaktstation. Det har däremot inte kunnat utrymmas om de stannar på fri fot meddelades Erik Hjalmarsson och Ivan Holmgren kommit utanför fängelsets murar till följd av ouppriktade insatser från någon betäningshövare, enär tidpunkten för flykten inte gått att fastställa.

Vid inspektionen framgick emellertid klart, att de övriga rymningarna inte försigått på grund av någon tjänsteförsummelse från personalen.

"BOULEVARD DE SUÈDE" INVIGS. En bild från Boulevard-sur-Mer i Sjöfjärden, som visar kung Gustaf då han klipper av det symboliska band som markerar Boulevardens nya gata. "Boulevard" betyder i betydelse "gata".

Häftigt snöfall hemsökte nästan hela Västergötland

ÖREBRO den 29. (TT) Ett personligt från göteborgskälet kom på torsdagsmorgonen till Laxå nära en timme förest. Orsaken till förestningen var ett häftigt snöfall i Falköpingsområdet, där man på morgonen hade ett flera decimeter djupt snöfall.

Snöområdet omfattade enligt GT praktiskt taget hela Västergötland utom de sydöstliga delarna och sträckte sig även in i Småland, Bohuslän och Halland. Centrum för snöområdet tycks ha legat vid Falköping med den rikligaste nederbörden hade Sätene vid Väners med 21 mm. Solvärmen på torsdagen minskade emellertid hastigt snöfallet. På Falköpings central var ett totalt man i ströket från kl 2 på natten till kl 9 på morgonen för att rensa upp på bangården men en del tätningar kunde tillslut ej undvikas. På Västergötland gick det ganska normalt men kända telegraf-

Fredspriest användes för avspänning USA-Sovjet

NEW YORK den 29. (TT) Den amerikanska kvävarorganisationen har beslutat använda sitt nobelpris för att främja bättre relationer mellan USA och Sovjet, meddelar New Yorktidning.

Landsbygdshemmen behöver sin egen möbelgestaltning

STOCKHOLM den 29. (TT) Attskilliga goda tips för landsbygdens möbelfråga kom från vid den diskussion på torsdagen, nämnd Svenska slöjdförbundets fyradagarskurs på jordbrukens föreningskola, Sänga-Säby rörande bostad och behag avslutades. Deltagare i kursen har varit representanter för SLK och SLU, Länsarbetsförbundet, AFB och Husmodersförbundet samt ett antal hemkonsulenter och hemsjälidskonsulenter.

En viktig sak vid undervisning av deltagarna var, som av dessa diskussionsledare, fröken Karin Fransson, LTK, påpekade, att man läser eleverna få studera möbelsatser, varför de själva får skapa. Landsbygdens möbelfråga är i mångt och mycket en annan än städernas, bl. a. med hänsyn till lantbarnens ofta större utrymme. Det råder brist på goda möbelsatser på landsbygd och särskilt ombyggnad av gamla möbelsatser för köket, dit det dagliga arbetet på landet i hög grad är koncentrerat.

Aven möbeldesignen och möbelsatserna representerar, vilka inbuds till diskussionen, förklarade sig villiga att medverka till att söka få fram nya och mer ändamålsenliga möbelsatser.

ATHEN: 36 av 72 grekiska kommuner som räknats av en militärlednings i Saloniki dömdes på torsdagen till döds. Rättens dömda är tre kvinnor.

Regeringen Pekkala stupar på problemet om vedrans?

HELSINGFORS den 29. (TT - SPEC) Regeringens Pekkala planer på att revidera i fråga om vedlagen, som den har gjort till förtroendefråga, har gott uppflytt till en hel del spekulationer i Helsingfors. I politiska kretsar talar man till och med om möjligheten av en regeringskris.

Vedfrågan - det gäller en proposition om ransonerat ved - har kommit i ett nytt läge sedan regeringen behandlade den på torsdagen. Pekkala föreslog då att regeringen inte skulle ställa förtroendefråga på den. Socialdemokraterna stöd emellertid fast vid sin tidigare ståndpunkt, att regeringen inte skulle ställa förtroendefråga till förtroendefråga.

Om Pekkalas förslag går igenom, är det mycket sannolikt att kabinettet skulle omorganiseras. Det är också troligt att agrarna då inte heller vill vara med längre och regera tillsammans med folkdemokraterna. En mycket svårast regeringskris skulle då uppstå, eftersom det får anses utslutet att presidenten utnämner enbart av folkdemokrater och svenskar bestående regering.

Om regeringen står kvar på sin tidigare ståndpunkt, är det mycket sannolikt att kabinettet skulle omorganiseras. Det är också troligt att agrarna då inte heller vill vara med längre och regera tillsammans med folkdemokraterna. En mycket svårast regeringskris skulle då uppstå, eftersom det får anses utslutet att presidenten utnämner enbart av folkdemokrater och svenskar bestående regering.

Danzigs förre Führer dödsdömd

WARSAWA den 29. (TT - Reuter) Danska före gamla Hitler Först dömdes här på torsdagen till döden för brott mot människlighet och freden, meddelar Warszawa-tidningen.

Förrymd patient återfanns helt oskadd

KALMAR den 29. (TT) Den adertonåriga kvinnliga patient som på torsdagsmorgonen rymde från Kalmar lasarett, där hon vårdades för en magsjukdom, anträffades på en dagstugueterrass i skogen cirka 200 meter från lasarettet. Hon är oskadd, och med undantag av att hon förfärligt varit lite nervös hon ej ha behållit något men av den dyngsliga vitslen i skogen.

HELSINGFORS: Två män, den ene död och den andre svårt skadad anträffades på torsdagen i instrument till svenska an- gången. Därför har ligger i Helsingfors västra hamnen. Polisen tror att de båda männorna på natten tagit sig ombord på båten för att stjäla av dess livsmedel- last, varvid de i märkt raket störda med genom drakslutet.

Att döda ett barn.

Ty så obarmhjärtigt är livet konstruerat att en minut innan en lycklig man dödar ett barn är han ännu lycklig och en minut innan en kvin-

Men så obranhärtigt är livet mot
den som har dödat ett barn att all-
ting efteråt är för sent.

Arne Andersson -

Arne Andersson var då nitton år gammal. Han var född i Stockholm och hade minnär för Olle Tander. Han hade tidigt art boxas, om man så vill kalla det han presterade för boxning — slagmål vore nog bättre beteckning, han var dock på försök som svensk olympiarepresentant för att tungvikt, den hade då gick då, men som tur var kejlsade sig till tägningskommittén och låg sedan i väntning hemma. Han bestämde då att efter nästa säsong slut bli yrkespistolist och reste för det skull ned till Göteborg, (i Stockholm var profiboxningen sedan länge förbjuden) där han om dagarna arbetade med stjärngrävningar i det byggen, medan han på kvällen energiskt förberedde sig för nästa dag.

Den 1 juli tillträder även sekre-
tare Hans Davidsson i SLU:s riks-
organisation en ny befattning, näm-
ligen som redaktör i Länstidningen
Östergötland i Linköping. Han skal-
le emellertid fortfarande vara chef för
SLU:s programverksamhet och red-
aktör för tidskriften Programråd.

Fr. v. hr Ake Larsson, Västertorp, Ränneslöv, med maka Sonja, född Pålsson, Ståme. Hr Nils Johansson, Vallberga, med maka Nora, född Wennström, Mellby, Laholm.

Foto: Wennströms Eftr., Dahlquist, Laholm.

I början av år 1941 meddelade I pressen att A. A. kontrakterats för match mot Bärnuld, desaffirerar kulle han emellertid gå ett par matcher till. Det meddelades också att I hade en utredning om desaffirerande kontrat att Arne led av växande värta och att han därför avrättats från all boxning på aratal. Men i Amerika är boxarna skinglats till olika länder och därifrån fick vi nyheten att I slutet av febr. gick så genom pressen det sorgliga meddelandet att Arne hade avlidit i sin 25. m. avlidit i en bokningsstall i Chicago. Dödsanledningen, en kort högerskors motstånd, som slungade honom baklänges i golvet, hade utdelats i fjundags motståndarna hade varit i den rökande staden Chicago. Led. Los Angeles Times hade skrivit att I hade

ERUDPAR

Rännenslöv, med maka Sonja, född
Vallberga, med maka Nora, född Wenn
nnströms Eftr., Dahlquist, Loholm.

För första gången på många år har man sett björn i norra Hälsingland. En brunbjörn observerades nämligen på måndagsmorgonen komma lufsande i riktning mot kommunalordförande V. Fribergs gård i gruvbyn Lön. När den kommit omkring 50 meter från gården vände den emellertid och begav sig åter in i skogen. En 75-årig jägare i socknen följde björnens spår, som ledde upp mot Örnberget. Han fick sedan hjälpa av ett par andra jägare men man lyckades inte komma på björnen utan den försvann i de stora skogarna.

Som jag skriv detta som jag synes
är jag nykter när jag skriver detta
Som synes på min skriv när jag skri-
ver detta som synes på min skriv
när jag skriver det som på min skriv
"Så som skriver detta"

I slutet av febr. gick så genom pressen det sorgliga meddelandet att Arne Andersson den 24 s. m. avlidit under en boxningsmatch i Chicago. Dödsslaget, en kort högerkross mot käken, som slungade honom baklänges i golvet, hade utdelats i sjunde rondan; motståndaren hade varit en okänd storhet, vid namn Lou Thomas. En vildings väg var iaktad.

— Genom den av oss förordade ut-
fästningen av lägsta ortstrupp till gr-
2 i den stötlige län- och stötlige

— Vår förslag avser även bostadsnadsgrupperingen. På grund av att det statligt bostadstillägg inte utgår till folkpensionärerna på grupp 1, d. v. s. landsbygden och mindre tätorter, kommunerna i många fall måste trilla mellan och betala kommunala bostadstillägg. Det kan inte vara riktigt om landsbygdskommuner med ett ringa antal skattekontror på invånare skall betala kostnaden för bostadstillägg till folkpensionärerna. Därför föreslår vi att de i lägsta ortgruppen i bostadsnadsgrupperingen uppfyllas i gruppvarigenom bostadstillägg kommer att gå med 150 kr till ensamstående folkpensionärer.

Riksdagen

Skifferoljebolaget

Handelsministerns förslag om 15 mkr till skifferoljebolaget godkändes en något motstånd. Under diskussionen kraserades bolagsledningen för sin skötsel driften men samtidigt erkände man uppgiften inte varit lätt. Hr Åkerh framhöll att så länge vi inte hittar nä ersättning för bensin utgör skifferlag en mycket värdefull tillgång. Sakkunn pen säger att de kan ge 100 milj. h. b sin, vilket betyder att denna skulle rä i ca 100 år.

Båda kamrarna ansåg att lagen om gränslängd av tandläkarnas legitimation ke bör förlängas efter giltighetstidens gång den sista september i år.

Med anledning av herr Wahlunds (m. fl. och Petterssons i Dahl (bf) m. motion beslöt utredning i syfte att årlingars barn skall på samma sätt som korsk barn kunna få särskilda barnbidrag.

Andra kammarkrens beslut såsom m. kammarkrens redan gjort begära enklare stämmelser för val av ordinarie lärare folkskolan.

PREDIKOTURER.
Ekeryds baptistförsamling: Söndag
11.30 H.H.N. och bibelstud.
Knäred, Betel: Söndag 5 Fristedt,
gare.

Inga arvingar till 2,5 miljon.
vilingenjör Victor Carlsson, Stockholm, som avled i februari i årets dödsbo uppvisade en beaktning på 2,456,128 kr., efterlämnade ingen annan arvinge än allmänna arvfonden.

Dagens namn:
MARIANA.

Solen går upp kl. 4,26 och ned kl. 19,54.

Morgondagens namn:
VALBORG.

Solen går upp kl. 4,24 och ned kl. 19,56.

Söndagens namn:
FILIP.

Solen går upp kl. 4,21 och ned kl. 19,58.

Måndagens namn:
GÖTA.

Solen går upp kl. 4,19 och ned kl. 20,01.

DAGENS DIKT.

Hjärtat skall gro av drömmar,
annars är hjärtat armt.
Liv, ge oss regn som strömmar,
Liv, ge oss sol och varmt.
Så blir det av omsider,
om ett tack till allt
vi mot sköndhet,
venot och vinterkallt.

(BO BERGMAN).

KUNGATELEGRAM.

Den 1 maj expedieras över hela landet de första telegrammen på den nya lydeltegramblanketten — Kungablenketten, eller ix 90 — som utgivits med anledning av Kungens 90-årsdag.

Blanketten kostar 50 öre mer än andra lydeltegram, dvs i krona, och den extra 60-öringen tillfaller enligt Kungens önskan Gustaf V:s 90-årsdag för Sveriges ungdom. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos får dessutom solvanligt bidrag även från denna blankett.

Kungablenketten, som komponerats av konstnären Eric Norström, är tryckt i guld, brunt och rött. Man tar sikert inte fel, om man förspår den stora popularitet, inte minst med hänsyn till det behjärtansvärda nytt, den tjänar.

EGGERS BEDRÄGARSUP.

Det var på Hipp i gamla tider. Mellan matinen och kvällsföreläsningen passade Maja Cassel och Lars Egge på att gå ned på restaurangen och äta middag, berättar Sydsvenskan. Lars Egge frågade en sin vän och kollega, om han ville gå med ner och äta. Elvir, en han ville gå med ner och äta. Elvir, som icke var så välbildad ansåg sig icke ha råd till restauranglyx utan tackade nej, meddelande att han hade smörgåsar med sig.

— Kom då ned till oss och få en sup, sade Egge.

Och det gjorde Elvir. Då han närmade sig halde Egge snabbt vatten i sitt nya hända anspålska och överrättade det med välgångsman till Elvir. Denne tackade och avlämnade sig med gläva.

Efter någon stund drev Egges nyfikenhet honom upp till Elvirs loje.

— Nå hur smakade den, frågade han förvånatfullt.

— Tack bra, sade Elvir.

Förbryllad återvände Egge till Maja Cassel, som också hon gick upp och frågade Elvir om hur måttidarycken smakat.

— Det var ett hundans smakande om den där sup, sade då Elvir.

Argt, det var inget fel på den. Visserligen var det renat, som jag inte tycker om, men det gjorde ingenting, för jag gick ner i spritkassan och fick lytt ut den mot en O. P. Så de sa.

Det halvtökiga eller som det oftast kallas det halvänga kjolet, det håller på att slå igenom, omfattas det. Ingen blir väl förvånad, om ryktet skulle visa sig vara sant, ty i fråga om damkläder finns det ingenting som är för tuktigt att vara sant. Den parisiske modekonstnären C. Dior som hittat på tokgiggheten, har nu enligt uppgift, gripits av "skräck" inför vad han ställt till. Det nya modet duger inte för vår kvinna, har han sagt. Men även de kvinnor, som inte passar i halvänga kjolar, har börjat bära sådana.

Men har monsieur Dior kunat vänta sig något annat? Det som skall vara modernt skall naturligtvis vända kvinnan ha. Hur många kvinnor är det inte, som går klädda i byxor sommartid fast de inte passar alls i sådana. Det gör minsann inte vår kvinna. Herrar, som länge föregått sig över dessa kvinnor i långbyxor, får allt så till den tidigare prövningen även lägga den att se kvinnor i långa kjolar.

Men nu skall vi för en stund vända tankarna från sådan världslighet och fåfänglighet som det kvinnliga kläddet. En strid av helt annan art än den om kjolar, som bara visar en bit av kvinnornas ben, har uppstått i Danmark. Kvinnan bakom allt, heter det ju, och så är det även i denna kyrkostrid. Frågan gäller nämligen om de tre kvinnor, som påstås i Danmark, kan godkännas som ordets förkunnare från predikstol. Prästvigningen har väckt en storm av protester, även i Sverige.

Allmänhetens intresse för meningsbryningar inom kyrkliga kretsar är egentligen en egendomligt sak. Folk som aldrig går i kyrkan och över huvud taget aldrig befattat sig med religiösa ting är genast med i striden, så snart det kommer en kyrklig debatt.

Nu har våren kommit s. a. s. officiellt, ty i dag är det valborgsmässofton och i morgon är det första maj. Den som studerat tidningens annons- och textpalter de senaste dagarna — och det skall vara varje läskunnig i södra Halland gjort — har kunnat konstatera, att man inte varstans sörför att hälsa sköna Maj välkommen. Det vore visst värt att erinra om varifrån på skilda platser i våra orter, men det får räcka med att säga, att det på Laholms torg i kväll blir en värhälsning i traditionell stil. Manskören skall sjunga, och stadens orkester borgmästare Torsten Dufva skall hålla ett tal. I år blir det som bekant vid första maj två "söndagar" i rad. Lite var har vi nu planerat för de dagarna. Vi hoppas, att vårdets makter planerat vackert väder.

Petrus.

PETHRUS VILL HA LIDMAN TILLBÄKA.

Tidigare har revisorernas promemrier med anmärkningar mot förvaltningen bara kommit inför styrelsen och aldrig lagts fram inför församlingen, omtalar avgående Filadelfiarevisorn godsägare Ernst Pettersson, som nu kräver att få ta värdet för föredragna. — Det ser också ut som om planerna på en bättre kontroll av verksamheten, så som revisorerna för länge sedan föreslagit, skulle möta så smärningom. Man har närmast tänkt sig att lägga upp verksamheten på olika grupper, från vilka särskilda sammandrag skulle göras månatligen inför styrelsen.

När vi i torsdags i förra veckan besökte Petrus för att gå igenom revisionsberättelsen yttrade Petrus bl. a. att han till varje pris ville ha försoning med Lidman i dag. Han ansåg då att beslutet om Lidmans utslutning var förhastat och förklarade, att han inte hade något att invända mot att se Lidman dennes post tillbaka.

Man kommer nämligen gå inte att bygga på den vacklande grunden, fastslår hr Lidman kort och gott på tal om Petrus försoningstankar. Man behöver bara läsa hans uttalanden i Dagen, så ser man hur mycket hans tillfälliga sinnessämningar är att lita på.

Filadelfias skola, Kaggsholm, berövas så småningom några av sina främsta krafter. Vid läsårets slut kommer nämligen lärarna, teol. kand. Sandin och fil. mag. Stenholm, att lämna skolan.

Turistresa genom 1800-talet.

Av FORFATTAREN TURE NERMAN.

Folkskolebarn och deras lärare framför en skola i Snöstorp i Halland. Bild från 1880-talet i Nordiska Museet.

"Det verkar 1800-talet", säger i bland ungdom av i dag i nedlåtanden om något föregått. Och även äldre har en viss översende åren för den "osärliga" serien i seklets slut. Vår syn på seklet ifråga blir väl efter värt samband med det. Halva svenska folket i dag är 90-35 år, alltså tillkommet året före första världskriget, och svenskar födda på 1800-talet är i detta nu 1 1/2 miljon av landets 7, alltså så där en femtedel.

Men en person med rötter och barndom i det då ofta föraktade seklet har inte hoppats, att han håller av det. Och han vet, om han allena någon historia, vad det har betytt för mänsklighetens och inte minst vårt sekels utveckling. Vill han ha en god repetition, får han den koncentrerad och lättläst i Svenska turistförenings just utkomna årsskrift för 1948. Årskriften har en rad år tagit sekel för seklet i vårt folks historia, en utmärkt idé och utmärkt utförd, och i år kan läsaren som sagt turista i 1800-talet, i rum och tid.

Seklets betydelse får man här levande känna. Den brusar maktigt genom ett dusin förmåliga skildringar, som korsar land och tid från 1800 till 1899. Ett nydaningssekel? Jo, något! Professor G. W. Silvertolpe gör i sin inledande artikel rent av glänsande — kanske med rätt — att medeltiden i Sverige slutade inte, som skolornas påstår, anno 1521 utan först omkring 1850 eller senare. Han menar, att först då övergick det urgammala svenska bondesamhället i det moderna svenska industrisamhället, en revolution i ångans och storproduktionens, de växande städernas och de nya liberala och senare de socialistiska åsikternas tecken. Folkmängden växte på de 100 åren från 2.3 till 5.1 miljoner, enligt Tegnér (med biträde av freden, vaccinen och potätern). Med den materiella omvållningen, den nya levnadsstandarden, fick också hela livet en ny rytm, en ny stil, en ny livsyn. Sverige gled rikt expanderande in i den internationella, höghälsningen. Silvertolpes överblick ger perspektiv till eftertanke och optimism — i varje fall fram till 1900.

Så följer årtalen i en 1800-talskronika av docent Adolf Schick, från Gustav Adolfs krönig och Trollhätte kanals invigning år 1800 till LO 1898 och slagskuggan över Sverige från landens underröjande av Finland 1809. Landsantikvarien Gunnar Ullensbo beskriver i "Ett nytt Sverige" det svenska jordbrukets maktigt utveckling under perioden, enstaka väl-

signelse och den skånska slottsheren Rutger Macleans våldiga insats för jordbrukets höjande. Han för oss vidare till Edward Nonnens Degeberg i Västergötland, Sveriges första lantbruksinstitut, till Tåkern, till Bjälbo, till Ultuna, till Norrlands sågverk.

Levande närbilder från livet på en mellansvensk bortgård i 1800-talets gryning ger glimtar ur Årstafrun Märta, von Schnella dagbok, meddelade av intendenten Sigurd Wallin, och här skymtar också sällskapslivet i Stockholm. Rektor Jalmur Furuskov ger en maktigt skildring av arbetet i Bergslags och brukabygd med utgångspunkt i två små bröder som för 140 år sedan lekte vid Långhyttans gruvfält i Värmland — Nils och John Ericson, de kom att spela en betydande roll i seklets gärning. Man får klart för sig, hur stora industrisamhällen, ja, köpingar och städer ligger som idyller ute på landet därifrån att de har sina rötter i den gamla brukadrelsen. Och man erinras i andakt om vad den har betytt för svensk dikt: Tegnér, Geijer, Lagerlöf, Fröding!

Vi bläddrar och läser vidare, följer redaktör Ruth Hamrin-Thorell på en originell resa 1947: samma som Sara Videbeck gjorde 1842 i C. J. L. Almquist på sin tid så omstridda novell "Det går an". Vi följer vidare redaktör Sten Söderberg på "Resa i flera dimensioner", en sällsam färd genom sekel och land och Göta kanals 65 slussar. Vi lyssnar hos intendent Gertrud Sermer till hur Konstnärerna upptäcker det svenska landskapet, en turistfärd i skönhets värld, och vi följer författaren Albin Widen där han spinnande och gripande berättar öden om "De som drog ut"; Amerikafararna var en fjärdedel av svenskstammen, emigrationen blev bl. a. ett stycke lösning av den svenska fattigdomens problem.

Med redaktör Lars Madséns briljanta bidrag "Framtidslandet" upplever vi seklet i Norrland, i en laddad beskrivning av Adalen i trävarurushen. Att rakt motsatt håll för oss redaktör Claes Krantz med sin studie över "Kurgäster, fiskare och turister", en resa utmed Västkusten efter en resehandbok av 1858, dräpiga kulturbilder från det tidigaste badlivet — friluftsbadernas marschade ut till de öppna stränderna först på 90-talet. Levande ger också redaktör Ivar Ohman, själv som en sågverksarbetare i Sundsvallsdistriktet, bilder från arbetarklassens uppvaknande, däruppe i ströket 1879, 1881 med mästare Palm i Malmö och 1880 med första gången i maj. Den utomordentliga samlingen av uppsatser avslutas med f. generalldirektör Axel Granholms mustiga minnen av rallarlivet. Han var själv en store övervallaren och han kan berättat! Enst kommer ett par läs-

Krig, äktenskap och nativitet.

Det har även tidigare efter perioder av krig kunnat iakttagas, att naturen snabbt läker de sår kriget slagit. För Finlands vidkommande gäller detta i synnerligen hög grad i fråga om befolkningsutvecklingen under de två senaste åren, 1946 och 1947. Äktenskapsfrekvensen har överträffat alla tidigare rekord. År 1946 ingicks 44,381 och år 1947 49,743 äktenskap. Detta motsvarar resp. 112 och 124 äkten skap i året per 10,000 invånare, siffror som aldrig tidigare överträffats under de 200 år befolkningsstatistik samlats i Finland. Exempelvis på 1930-talet ingicks medeltal endast 25,000—30,000 äktenskap per år, motsvarande 75 äktenskap i året per 10,000 invånare. — Den sällsynta högre äktenskapsfrekvensen beror delvis därpå, att en mängd äktenskap, som uppskjutits under kriget, nu kunnat ingås. Denna företeelse är därför uppenbarligen av övergående art.

Även födelsesiffrorna har under de två sistförflutna åren slagit alla rekord. År 1946 föddes 106,075 barn och år 1947 enligt preliminära uppgifter 106,200 barn. Födelseantalet i Finland har aldrig tidigare överstigit 100,000-strecket. Den tidigare toppsiffran, 95,000, nåddes åren 1945 och 1910. Även i förhållande till folkmängden har födelseantalet varit synnerligen tillfredsställande, för bigge åren drygt 26 promille. Man måste gå mer än trettio år tillbaka i tiden, till åren före det första världskriget, för att återfinna lika höga nativitetssiffror.

Det är flera faktorer, som bidragit till denna märkliga utveckling. Framst bör nämnas den sällsynta höga äktenskapsfrekvensen, fruktsamheten ågt rum, per äktenskapen, som det föds barn. Vidare har även en faktisk ökning i fruktsamheten ågt rum, per äktenskap föds det nu något flera barn än tidigare. Slutligen är åldersfördelningen inom befolkningen sällsynt gynnsam för äktenskapsfrekvensen och nativitet. De giftasvuxna åldersklassens andel kommer ännu några år framåt att vara proportionsvis större än tidigare.

Ytterligare kan framhållas, att nativiteten varit ungefär lika stor i städerna som på landsbygden. Den påfallande skillnad till städernas nackdel, som tidigare gjort sig gällande, i det att nativiteten inom stadsbefolkningen väsentligt understeg landsbygdens födelsel, har alltså under de sista åren utjämnats.

Trettioförsta
SVENSKA MÄSSAN
Riksnärvaran
GÖTEBORGS 15-23 maj

Alla slag av svenska industri- och hantverksvarer
Avdelningar för standardisering och god brukssköt
Maestaurant Patent Mässbiograf

SLU FOSTRAR sina medlemmar i

en sant demokratisk anda till goda samhällsmedborgare. SLU be- höver därvid inte låna utländska doktriner som förehåll utan kan falla tillbaka på den svenska odal- bondens frihetskänsla och samhälls- ansvar.

Samtidigt som nativiteten steg- rats, har dödligheten sjunkit. Redan år 1946 var dödligheten mycket låg, 11,4 promille av folkmäng- den, och år 1947 var den 11,3 pro- mille, vilken siffra även den utgör ett rekord. Dödligheten i Finland har emellertid ännu inte någitt till en fullt så gynnsam nivå som i de övriga nordiska länderna, vil- kas dödlighet är omkring 10 pro- mille. Skillnaden är dock numera mycket obetydlig.

Som en följd av denna utveck- ling har folkmängden ökat kraf- tigt, under bägge de senaste åren med i runt tal 60,000 personer pr år. Den i riket vistande folkmäng- den uppskattades vid senaste års- skifte till 3,936,000 personer. Man kan därför beräkna, att 4 mil- jonerstreckt överskrides under nästa år. Gränsen tre miljoner nå- des år 1908, varför sträckan mel- lan dessa milstolpar krävt en tid- rymd av inalles ca 40 år.

Vackra sky.

VACKRA SKY, SOM TAGAR
I DET VIDA BLÅ,
VAR SKALL DU, JAG FRÅGAR,
RO OCH VILA FÅ?
VART DIG FINNEN VIFTAR
HÄN PA HIMLENS SLÄTT
SVÄVAR DU OCH SKIFTAR
GULDRÖD, VIOLETT.

KANSKE SKALL DU SMALTA
NER I FIARRAN HAV,
I DESS BITTRA SALTA
FA EN OKÄND GRAV
ELLER HÖGST PA BERGEN
STYMPAS BIT FÖR BIT,
DÖ OCH MISTA FÄRGEN
PA EN DRIVA VIT.

ACK, OM SJÄLV DU FINGE
REDA DIG EN SANG
NOG I REGN DU GINGE
NER PA MAJGRÖN ÅNG,
ATT EN BLOMSTERSKARA
STANKT MED DAGGJUVEL
MATTE SEN BEVARA
DINA FÄRGERS SPEL.

C. SNOILSKY.

värda Lapplands-saker utanför årets historiska program.

Ja, det var en bok, en riktig rep- ertition av vårt gamla, 1800-tal, lugnt och trots allt lyckligt, grundvalen för vår "alla tiders" tid. De förtärl- ligen översiktarna kors och tvärs för- höjs i värde av massor med först- klassiga bilder — med 1800-talet kom ju fotografiet — som ger so- let förbluffande åkt. Årskosten stu- dium är en verklig njutning. Och när

man har njutit igenom den och åter fått klart för sig vad allt gamla 1800-talet gav — då kommer man ihåg, att man redan år 50 år förbi- det, ännu ett halvsekel längre fram. Och vad har inte det givit oss på- den av föregångaren lagda materi- ella och andliga grunden! Men det blir det våra barn, barnbarn och barnbarnsbarns sak att fullfölja, skildra och begrunda. Om de klarar atombomben.

